

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520201842
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:2520201842.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Ing. G. I., nar. XX.X.XXXX, bytom U. M. XXXX/XX, D., zast.: A3advokátka kancelária, s. r. o., so sídlom Partizánska 25, Trenčín, IČO: 36 735 311, proti žalovanému: Slovenská republika v zastúpení Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3.102,73 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 3.102,73 eura od 6.8.2020 do zaplatenia a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietá.

III. Súd konanie zastavuje v časti o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom.

IV. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného náhrady škody vo výške 6.102,73 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 23.7.2020 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že bol účastníkom trestného stíhania a trestného konania, bol právoplatne oslobodený spod obžaloby, vznikol mu nárok na náhradu škody, ktorá spočíva v uhradených trovách právneho zastupovania vo výške 3.102,73 eura a v nemajetkovej ujme vo výške 3.000 eur.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne, uviedol, že v uvedenom prípade nie sú splnené podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, nakoľko neexistuje žiadne nezákonné rozhodnutie, ktoré následne bolo zrušené alebo zmenené predpísaným spôsobom, namietal výšku skutočnej škody ako aj nemajetkovej ujmy, uplatňované úroky z omeškania.

3. Právny zástupca žalobcu na pojednáva zobral žalobu späť v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy, vo zvyšnej časti trval na písomnej podanej žalobe.

4. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní odkazovala na písomné vyjadrenie k veci.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, zástupkyne žalovaného, oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody vo výške 6.102,73 eura

s príslušným úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 23.7.2020 do zaplatenia proti žalovanému Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protikorupčná jednotka, expositúra Západ, ČVS: PPZ-100/NKA-PK-ZA-2014 zo dňa 2.7.2015 bolo vznesené obvinenie proti jeho osobe pre podozrenie zo spáchania pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností § 261 ods.1, ods. 2. písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 2 Trestného zákona spáchané formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Žalobca bol stíhaný za skutok, pre ktorý bol neskôr spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, zn. BB-4T/7/2017-10294 zo dňa 7.10.2019 právoplatne oslobodený z dôvodu, že prokurátor na hlavnom pojednávaní od obžaloby ustúpil.

Žalovaná suma pôvodne pozostávala zo sumy 3.102,73 eura uplatňovanej titulom úhrady odmeny a nákladov obhajoby (skutočná škoda) a sumy 3.000 eur uplatňovanej titulom nemajetkovej ujmy.

Pred začatím pojednávania zobral žalobca žalobu späť v časti zaplatenia sumy 3.000 eur uplatňovanej titulom nemajetkovej ujmy.

Suma 3.102,73 eura je skutočná škoda, žalovaný na účet právneho zástupcu zaplatil sumu 1.502,73 eura / 4.11.2019/, sumu 600 eur / 30.7.2019/, sumu 1.000 eur / 13.7.2019/. Spolu sa tak jedná o sumu 3.102,73 eura.

Predložené bolo vyúčtovanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu doc. JUDr. H. L., PhD., advokáta.

Žalobca podal žiadosť o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím a o jej predbežné prerokovanie zo dňa 22.7.2020 na Generálnu prokuratúru SR, doručená bola dňa 22.7.2020.

Generálna prokuratúra SR na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku odpovedala listom zo dňa 2.12.2020.

6.Podľa Čl.19 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa Čl.19 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa Čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa Čl. 50 ods. 1 Ústavy SR, len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

Podľa Čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa Čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, 3) a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy, 3) a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,

e) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice Európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

h) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

i) verejnoprávna inštitúcia, záujmová samospráva alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

j) Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

k) Súdna rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,

l) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

m) orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej

nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a)

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 13 zákona č. 274/2017 o obetiach trestných činov celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

Podľa § 12 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, tarifná odmena advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a v konaní o priestupkoch pri obhajobe v trestnom konaní vo veciach, v ktorých súd prvého stupňa rozhoduje na neverejnom zasadnutí, je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby jedna dvadsaťštvrtina výpočtového základu.

Podľa § 12 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica

- a) neprevyšuje päť rokov, jedna dvanásťtina výpočtového základu,
- b) prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu,
- c) prevyšuje desať rokov alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

Podľa § 12 ods. 6 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, na zmenu kvalifikácie trestného činu v trestnom konaní sa neprihliada.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,
- c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, 4) pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,
- d) vypracovanie právneho rozboru veci okrem trestnoprávnej veci,
- e) návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, mimoriadne dovolanie, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona,
- f) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu; dĺžka trvania porady alebo rokovania s klientom, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa preukazuje potvrdením príslušného ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody,
- b) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu.

Podľa § 14 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na predbežné opatrenie a odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na zabezpečenie dôkazu alebo dedičstva,
- b) odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu,
- c) návrhy a sťažnosti vo veciach, o ktorých sa rozhoduje na verejnom zasadnutí, s výnimkou návrhu na obnovu konania,
- d) účasť na verejnom zasadnutí, ak nejde o odvolanie alebo obnovu konania,
- e) ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu.

Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena vo výške jednej tretiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, ak nepresiahne jednu hodinu,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, ak nepresiahne jednu hodinu.

Podľa § 14 ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na opravu odôvodnenia rozhodnutia, na odstránenie následkov zmeškania lehoty a na zmenu rozhodnutia o plnení v splátkach,
- b) zastupovanie alebo obhajoba na pojednávaní, pri ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie, alebo zastupovanie a obhajoba na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci.

Podľa § 14 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 až 3, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie.

Podľa § 145 ods. 1,2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

7. Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady škody vo výške 3.102,73 eura s príslušenstvom proti žalovanému Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. V prejednávanej spore súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody žalobcovi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., pretože existuje nezákonné rozhodnutie, ktoré následne bolo zrušené alebo zmenené zákonom predpísaným spôsobom. Tu súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 53/93, kde vyslovil právny názor, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený, alebo si ho zvolil sám. Tento právny názor je obsiahnutý aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 3. 2011. sp. zn. 3Cdo 194/2010, podľa ktorého v súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Pri posudzovaní vzniku nároku na náhradu škody je potrebné prihliadnúť na samotný účel zákona, ktorý tento nárok priznáva, v súvislosti s čím súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, II. ÚS 25/2011-33, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky zhrnul zmysel zákona č. 514/2003 Z. z. nasledovne: Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž stanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný. Žalobca tak podľa názoru súdu spĺňa všetky hmotnoprávne podmienky na uplatnenie si nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci. Rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo 53/93 zo dňa 28.6.1993 bolo prejednané, že ten proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovenia §§ 1 až 4 zák. č. 58/1969 Zb. zásadne právna náhrada škody, spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím

orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby, a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený alebo si ho zvolil sám. Vzhľadom na zmenu zákonnej úpravy sa to vzťahuje aj na zákon č. 514/2003 Z.z. i s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 zo dňa 18.10.2010, podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Z rozsudku NS ČR sp. zn. 1Cz 41/1990 vyplýva, že v prípade oslobodenia obvineného sa považuje rozhodnutie o vznesení obvinenia, za nezákonné. Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 7.7.2016 pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia je rozhodujúce, či sa podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ak bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, uznesenie, ktorým bolo vznesené obvinenie, je vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca. Z dôvodu objektívnej zodpovednosti za výsledok trestného konania sa celé trestné stíhanie proti žalobcovi považuje za nezákonné. Za spôsobenú škodu zodpovedá štát. Orgánom konajúcim vo veci náhrady škody v mene štátu je Generálna prokuratúra SR (rozsudok NS SR sp. z. 8Cdo 289/2014 zo dňa 14.10.2015). Podľa § 4 ods. 1, písm. f), zák. č. 514/2003 Z.z., o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, alebo správnom konaní. Zodpovednosti sa žalovaný nemôže zbaviť, lebo prokurátor nezrušil uznesenie o vznesení obvinenia a podal na súd obžalobu. Po podaní prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby. Každý občan má nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu iného štátneho orgánu a musí mať účinné právne prostriedky nápravy. Súd postupoval v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. majúc za to, že postupom podľa tohto zákona je dostatočne vypořiadaný nárok žalobcu.

8.V predmetnom trestnom konaní vznikla žalobcovi škoda, keď musel uhradiť svojmu právnomu zástupcovi v trestnom konaní trovy právneho zastúpenia. Odmenu za právne zastupovanie platil podľa tarify vyhlášky č. 655/2004 Z.z., úhradu dokladoval, pričom túto sumu si v prejednávanej spore uplatňoval. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nenamietal jednotlivé úkony právnej pomoci poskytnuté v rámci trestného konania žalobcovi, súd ich nepovažoval za sporné, žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril písomne, uviedol len všeobecne, že vyúčtovanie obhajcu nedokumentuje dostatočným spôsobom náklady žalobcu na jeho obhajobu a že doklady priložené k žalobe a suma nákladov na obhajobu nekorešponujú s požadovanou sumou 3.102,73 eura. K tomu súd uvádza, že žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že suma 3.102,73 eura je skutočná škoda, ktorá žalobcovi v rámci trestného stíhania vznikla, žalovaný na účet svojho právneho zástupcu v rámci trestného stíhania zaplatil sumu 1.502,73 eura /4.11.2019/, sumu 600 eur /30.7.2019/, sumu 1.000 eur /13.7.2019/, svedčia o tom prevody z účtu. Spolu sa tak jedná o sumu 3.102,73 eura, čo je žalovaná suma. Predložené bolo vyúčtovanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu doc. JUDr. H. L., PhD., advokáta. Jednotlivé úkony právnej pomoci žalovaným namietané neboli. Žalovaný relevantne nespochybnil vykonanie úkonov právnej služby, nenapádal ich účelnosť, potreby ich vynaloženia zvoleným obhajcom, ich hodnotu. Z tohto dôvodu s poukazom na princípy CSP si súd, po oboznámení sa s nimi, rozsah týchto úkonov osvojil za preukázané. Ohľadne trov právneho zastúpenia si žalobca uplatňoval sumu 3.102,73 eura, a súd mu túto sumu aj priznal. Žalovaný dobrovoľne neuhradil žalobcovi danú sumu, preto sa s plnením dostal do omeškania, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalobca doručil žalovanému dňa 22.7.2020, poskytol mu lehotu na plnenie 14 dní, táto lehota žalovanému uplynula dňa 5.8.2020, odo dňa nasledujúceho po tomto dni, teda odo dňa 6.8.2020 sa žalovaný dostal s plnením do omeškania. Žalobca si uplatňoval úrok z omeškania z náhrady škody. Súd preto žalovaného z uvedenej priznanej sumy (3.102,73 eura) zaviazal aj na zaplataenie úroku z omeškania od 6.8.2020, odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty 14 dni na plnenie uloženej v žiadosti na prerokovanie na náhradu škody a na dobrovoľné plnenie, pričom úrok z omeškania bol priznaný v súlade s ustanovením § 517 a výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/95 Z.z. V zmysle § 232 ods. 2 CSP súd povolil žalovanému dlžnú sumu splatiť v 30 dňovej lehote z dôvodu potreby subjektu konajúceho za štát zabezpečiť uvedené finančné prostriedky zo štátnej pokladnice. Vo zvyšnej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol, keďže žalobca si uplatňoval úrok z omeškania od 23.7.2020, teda odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žiadosti o predbežné prerokovanie a s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby a ustanovenie § 145 CSP konanie v časti o zaplataenie sumy 3.000 eur s príslušenstvom zastavil.

9.Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10.O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko mal vo veci plný úspech, nakoľko žalobe bolo v celom rozsahu vyhovieť, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ust. § 257 CSP u strán sporu, ani v okolnostiach zistené neboli. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.